

Diskretne strukture UNI

Vaje, 13. teden

1. Dana je permutacija

$$\pi = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 8 & 2 & 1 & 3 & 7 & 5 & 6 & 4 \end{pmatrix}.$$

- Določi π^{-1} .
- Zapiši π kot produkt disjunktnih ciklov.
- Zapiši π kot produkt samih transpozicij.
- Določi π^2 in π^{2022} .

2. Za $n > 3$ definiramo permutacije $\pi_n \in S_n$ kot produkt ciklov

$$\pi_n = (1 \ 2 \ n)(1 \ 3 \ n) \cdots (1 \ n-1 \ n).$$

- Zapiši permutacije π_4 , π_5 in π_6 .
- Izračunaj $\pi_n(1)$, $\pi_n(n)$, $\pi_n^{-1}(1)$ in $\pi_n^{-1}(n)$.
- Določi ciklično strukturo in parnost permutacije π_n .

3. Dane so permutacije

$$\eta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 1 & 8 & 9 & 2 & 7 \end{pmatrix}, \theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 5 & 6 & 7 & 2 & 1 & 4 & 8 & 9 & 3 \end{pmatrix} \text{ in}$$

$$\xi = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

- Zapiši permutacije η , θ in ξ kot produkte disjunktnih ciklov.
- Kateri dve od permutacij η , θ in ξ sta konjugirani? (Permutaciji α in β sta *konjugirani*, če obstaja permutacija π , da je $\alpha = \pi * \beta * \pi^{-1}$.)
- Za vsaki dve konjugirani permutaciji poišči ustrezno permutacijo π .

4. Poišči vsaj dve permutaciji $\pi \in S_6$, za kateri je

$$\pi^3 = (1 \ 2)(3 \ 4)(5 \ 6).$$

5. V S_{10} opazujemo permutacije, ki rešijo enačbo $\pi^{10} = \pi$.

- Cikli katerih dolžin lahko nastopajo v razcepu permutacije π na produkt disjunktnih ciklov?
- Pokaži, da imajo vse permutacije π , ki rešijo to enačbo, vsaj eno fiksno točko.
- Poišči eno rešitev, ki ima najmanjše možno število fiksnih točk.

6. Dane so permutacije

$$\alpha = (1 \ 3 \ 5 \ 7 \ 9 \ 11), \beta = (2 \ 4 \ 6 \ 8 \ 10) \text{ in } \gamma = (1 \ 9 \ 5)(2 \ 10 \ 8 \ 6 \ 4)(3 \ 11 \ 7).$$

- Pokaži, da α in β komutirata.
- Pokaži, da je $\alpha^2 * \beta^2$ rešitev enačbe $\pi^2 = \gamma$.
- Poišči vsaj še eno te enačbe rešitev, ki je drugačne parnosti kot $\alpha^2 * \beta^2$.

7. Naj bodo $\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 4 & 3 & 6 & 5 & 1 & 7 & 2 & 9 & 10 & 8 \end{pmatrix}$, $\beta = (1\ 2)(1\ 6)(1\ 7)(1\ 3)(4\ 5)(4\ 10)(4\ 8)$ in $\gamma = (1\ 4\ 9\ 3\ 6\ 7\ 2\ 8)$ permutacije iz S_{10} .

(a) Določi ciklične strukture in parnosti permutacij α , β ter γ .

(b) Poišči vse dopustne ciklične strukture za permutacijo π , ki reši enačbo

$$\alpha * \beta * \pi^4 * \beta^{-1} = \gamma$$

(c) Poišči vsaj eno rešitev zgornje enačbe, ki ima najvišji možni red.